

Komunikacja kliniczna

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2025-2026
Wydział	Wydział Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Fizjoterapia
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie
Forma studiów	stacjonarna
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Zakład Podstaw Fizjoterapii ul. Księcia Trojdena 2F; 02-190 Warszawa tel.: (022) 57 20 920 www.zakladrehabilitacji.wum.edu.pl www.csr.wum.edu.pl/pl/zaklad-rehabilitacji

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Dr hab. Anna Hadamus anna.hadamus@wum.edu.pl
Koordinator przedmiotu	Dr n. med. Monika Lewandowska monika.lewandowska@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr n. med. Monika Lewandowska monika.lewandowska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Dr n. med. Monika Lewandowska monika.lewandowska@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	I rok semestr zimowy	Liczba punktów ECTS	1.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)		20	0,75
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		5	0,25

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Przygotowanie teoretyczne i praktyczne studentów do korzystania z komunikacji werbalnej i niewerbalnej w warunkach szpitalnych, ambulatoryjnych, domowych, leczenia uzdrowiskowego oraz w odnowie pomiędzy personelem medycznym (zespołem terapeutycznym), pacjentem, rodziną chorego z uwzględnieniem komunikacji interpersonalnej, alternatywnej, między i transkulturowej.
C2	Przygotowanie teoretyczne i praktyczne studentów do przeprowadzenia wywiadu terapeutycznego oraz dokumentacji fizjoterapeutycznej.

C3	Przygotowanie teoretyczne z zakresu wiedzy dotyczącej Towarzystw Naukowych oraz Fundacji i Stowarzyszeń na rzecz osób chorych lub/i niepełnosprawnych.
----	--

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ *(dotyczy kierunków regulowanych ujętych w Rozporządzeniu Ministra NiSW z 26 lipca 2019; pozostałych kierunków nie dotyczy)*

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Efekty w zakresie
---	-------------------

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

B.W3	modele komunikowania się w opiece zdrowotnej, podstawowe umiejętności komunikowania się z pacjentem oraz członkami interdyscyplinarnego zespołu terapeutycznego.
------	--

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

B.U10	przeprowadzić rozmowę z pacjentem dorosłym, dzieckiem i rodziną pacjenta z zastosowaniem techniki aktywnego słuchania i wyrażania empatii, a także rozmawiać z pacjentem o jego sytuacji zdrowotnej w atmosferze zaufania podczas całego postępowania fizjoterapeutycznego;
B.U11	udzielać pacjentowi informacji o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub fizjoterapeutycznych i uzyskiwać jego świadomą zgodę na te działania;
B.U12	komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia.

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ -OGÓLNE *(nieobowiązkowe)*

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W.O.1	problematykę z zakresu dyscyplin naukowych – psychologia, pedagogika, nauki socjologiczne, filozofia i bioetyka;
-------	--

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U.O.11	komunikować się z pacjentem i jego rodziną w atmosferze zaufania, z uwzględnieniem potrzeb pacjenta i jego praw;
U.O.12	komunikować się ze współpracownikami w zespole i dzielić się wiedzą;
U.O13	wykorzystywać wiedzę w zakresie racjonalizacji i optymalizacji fizjoterapii, także współpracując w zespole terapeutycznym;

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

KS.O.1	nawiązania i utrzymania pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;
KS.O.2	wykonywania zawodu, będąc świadomym roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczeństwa, w tym społeczności lokalnej;
KS.O.4	absolwent jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej;
KS.O.5	absolwent jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;
KS.O.6	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;
KS.O.7	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;
KS.O.9	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
seminarium	S. 1-2. Informacje wprowadzające. Omówienie: ogólnych zagadnień dotyczących BHP na zajęciach. Zapoznanie studentów z: tematami seminariów, kryteriami oceniania w przedmiocie. Komunikacja i jej rodzaje; zasad i technik dotyczących aktywnego słuchania i mówienia oraz wskazanie błędów w komunikacji. Komunikacja w zespole terapeutycznym. S.3-5. MODUŁ KOMUNIKACJI INTERPERSONALNEJ: Kim jestem? Jak rozpoznać własne mocne i słabe strony. Praktyczne wyrażanie mocnych stron. Otwarte wyrażanie uczuć - pozytywnych i negatywnych. Wykładowca: dr n. med. Monika Lewandowska Skuteczna komunikacja werbalna Aktywne mówienie i słuchanie. Zadawanie pytań, udzielanie odpowiedzi. Wykładowca: dr n. med. Monika Lewandowska Skuteczna komunikacja poprzez język ciała. Otwarta i zamknięta postawa ciała (komunikacja niewerbalna). Podstawy retoryki. Sztuka wystąpienia oraz przekonywania innych osób. Wykładowca: dr n. med. Monika Lewandowska S.6-9. MODUŁ KOMUNIKACJI KLINICZNEJ Wywiad fizjoterapeutyczny i dokumentacja fizjoterapeutyczna Wywiad z pacjentem/rodziną - pytania i odpowiedzi (otwarte, półotwarte, zamknięte). Obowiązująca dokumentacja fizjoterapeutyczna. Zespół terapeutyczny Współpraca zespołu terapeutycznego S.10-13. MODUŁ KOMUNIKACJI MIĘDZYKULTUROWEJ Komunikacja międzykulturowa. Wymiary różnic międzykulturowych. Indywidualizm, a kolektywizm. Wykładowca: dr n. med. Monika Lewandowska Komunikacja między i transkulturowa Wymiary podobieństw i różnic religijnych. Sposoby eliminowania stresu. Wybrane metody relaksacji (trening Alexandra, Schultza i Jacobsona). S.14-17. MODUŁ KOMUNIKACJI NAUKOWEJ Towarzystwa Naukowe. Fundacje i Stowarzyszenia. Cele i zasady Towarzystw Naukowych. Prezentacje PTF, PTReh, TMS, PTTM. Cele i zasady działania fundacji i stowarzyszeń. S.18-20. Zaliczenie przedmiotu. Prezentacje multimedialne studentów z wybranych metod terapii wspierających - według zainteresowań.	B.W3 W.O.1 KS.O.2 KS.O.5 KS.O.6 B.U10 B.U11 B.U12 U.O.11 U.O.12 U.O.13 KS.O.1 KS.O.2 KS.O.4 KS.O.5 KS.O.6 KS.O.7 KS.O.9

7. LITERATURA
Obowiązkowa

Nowina Konopka M., Feleszko W., Małecki Ł. Komunikacja medyczna dla studentów i lekarzy. Medycyna Praktyczna, Kraków 2018

Silverman J., Kurtz S., Draper J. Umiejętności komunikowania się z pacjentem. Medycyna Praktyczna, Kraków 2018

Uzupełniająca

Knapp H. Komunikacja w terapii. PWN, Warszawa 2017

Makara-Studzińska M. Komunikacja z pacjentem. Czelej, Lublin 2012

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
B.W3 B.U10 B.U11 B.U12 K1 K2 K4 K5 K6 K7 K9	Test końcowy: 10 pytań zamkniętych z 3 dystraktorami odbywa się na ostatnich zajęciach. W sytuacji otrzymania oceny niedostatecznej przewidziany jest termin dodatkowy w ostatnim tygodniu dydaktycznym w sem. Zimowym.	2,0 - niedostateczny Niedostateczne opanowanie efektów kształcenia wynikających z testu końcowego sprawdzającego oraz prezentacji ppt. (60% i poniżej 60%): • Brak aktywności na seminariach. • Nieznajomość terminów, pojęć, definicji, zasad dotyczących komunikacji itd. • Brak umiejętności wnioskowania dotyczących zasad, metod i środków wykorzystywanych w komunikacji. 3,0 - dostateczny Spełnienie wszystkich kryteriów zaliczenia testu końcowego sprawdzającego oraz prezentacji ppt. 61-68% • Sporadyczna aktywność na seminariach. • Dostateczna umiejętność posługiwania się terminologią z zakresu komunikacji. • Rzadkie wnioskowanie. 3,5 – dość dobry Spełnienie wszystkich kryteriów zaliczenia testu końcowego sprawdzającego oraz prezentacji ppt. 69-76% • Rzadka aktywność na platformie e-learningowej. • Niepełna umiejętność posługiwania się terminologią z zakresu komunikacji. • Dość częste wnioskowanie. 4,0 - dobry Spełnienie wszystkich kryteriów zaliczenia testu końcowego sprawdzającego oraz prezentacji ppt. 77-84% • Częsta czynna aktywność na seminariach. • Poprawna umiejętność posługiwania się terminologią z zakresu komunikacji. • Częste wnioskowanie.

		4,5 – ponad dobry Spełnienie wszystkich kryteriów zaliczenia testu końcowego sprawdzającego oraz prezentacji ppt. 85-92% •Bardzo częsta czynna aktywność na seminariach. •Samodzielne wykorzystuje umiejętności z zakresu komunikacji. •Bardzo częste wnioskowanie. 5,0 - bardzo dobry Spełnienie wszystkich kryteriów zaliczenia testu końcowego sprawdzającego oraz prezentacji ppt. 93-100% •Stała i czynna aktywność i przejawianie inicjatywy na seminariach. •Pełna umiejętność posługiwania się terminologią z zakresu komunikacji. •Samodzielne wnioskowanie.
--	--	---

9. INFORMACJE DODATKOWE *(informacje istotne z punktu widzenia nauczyciele niezawarte w pozostałej części sylabusu, np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)*

Koło naukowe: SKN Fizjoterapii (Koło posiada sekcje tematyczne)

<http://sknfizjoterapii.wum.edu.pl/>

Dojazd na zajęcia:

Zakład Rehabilitacji WM WUM Warszawa ul: Ks. Trojdena 2C, Centrum Sportowo- Rehabilitacyjne WUM

www.csr.wum.edu.pl/pl/zaklad-rehabilitacji

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich